

Práce s textem

TEXT 1

Časně zrána, když se vesničané modlili u společného oltáře, proletěl nad rybářskou vesničkou sokol. Přiletěl zleva a to vůbec nebylo **dobré**. Theresa se dlouho rozhlížela po obloze, jestli bohové nepošlou zprava nějakou opravu. Neposlali.

Až do oběda se ale nic mimořádného nestalo, a tak Theresa na nepříznivé znamení zapomněla. Po poledni přišla **nenadálá** bouře, která do vsi přivedla velekněžku s jejími průvodci. Vesničané chtěli vzácné hosty uctít a obveselit. HRNČÍŘE Melanippa napadlo, že Nausika by mohla ukázat, jak přemetem přeskakuje divokou kozu. Když se o tom dozvěděla Theresa, zděsila se a zašeptala: „Svému osudu člověk nikdy nemůže uniknout.“ Pak se obrátila na Nausiku: „O ničem s těmi lidmi nemluv, nic jim neukazuj.“

Jenže vtom už za dívkou přišli kněží: „Prý umíš něco, co v Poseidonově kultu dokážou pouze vyvolení. Ukážeš nám to?“ Nausika ochotně přikývla.

Po hlavním chodu, který se skládal ze **silného** vývaru a pečeně, přivedl Melanippos divokou kozu. Nausika se rozběhla a bravurně se přenesla přes její hřbet. Všichni vesničané jí uznale zatleskali, přihlížející kněží však strnuli překvapením. „Kdo tě to naučil?“ zeptala se velekněžka. Nausika odpověděla, že to ona sama, že ji to baví.

„Čí je to děvče? Kde jsou její rodiče?“ rozhlédla se velekněžka po **přítomných**.

„Její rodiče už nežijí, paní. Odmala ji vychovává Theresa,“ řekl tiše RYBÁŘ Mesaulios.

„Tak odteď se o děvče postará náš kult,“ řekla velekněžka.

„Ale její matka mi ji před svou smrtí svěřila. Nemůžete mi ji vzít!“ zoufale vykřikla Theresa. K jejím nohám dopadlo několik zlatých plíšků a velká perla.

„To tvou ztrátu zmírní. Potřebujeme takové, jako je ona,“ nesmlouvavě pronesla velekněžka. Druhý den ještě před svítáním Nausika odjela s velekněžkou a celým jejím doprovodem do paláce Poseidónova kultu.

TEXT 2

Konatelská jména označují osoby, které vykonávají nějakou činnost spjatou se skutečností vyjádřenou podstatným jménem, z něhož bylo dané konatelské jméno utvořeno. Mezi jména konatelská patří například slovo *lesník* (tj. člověk, který se stará o *les*) nebo slovo *dramatik* (tj. člověk, který píše *dramata*).

1) Které z následujících tvrzení o dvou slovech zapsaných v TEXTU 1 velkými písmeny je pravdivé? Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) Obě tato slova jsou jména konatelská. C) Pouze slovo *rybář* je jméno konatelské.
B) Pouze slovo *hrnčíř* je jméno konatelské. D) Ani jedno z těchto slov není jméno konatelské.

2) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1.

A) Nausiku, která je sirotkem, již nějakou dobu vychovává Theresa.	ANO	NE
B) Velekněžka a její průvodci strávili ve vesnici méně než 24 hodin.	ANO	NE
C) Theresa se snažila velekněžku uplatit zlatem a perlou, aby Nausika mohla zůstat.	ANO	NE
D) Dovednost přeskočit kozu je charakteristickým znakem členů Poseidónova kultu.	ANO	NE

3) Kterou z následujících dvojic slov nelze v kontextu TEXTU 1 považovat za antonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) dobré – špatné C) silného – slabého B) nenadálá – očekávaná D) přítomných – minulých

4) Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje pouze jedno zájmeno?

- A) o ničem s těmi lidmi nemluv C) svému osudu člověk nikdy nemůže uniknout
B) všichni vesničané jí uznale zatleskali D) která do vsi přivedla velekněžku s jejími průvodci

5) Ve které z následujících možností je nepřímá řeč z úseku podtrženého v TEXTU 1 správně převedena do řeči přímé? (Ve správném řešení musí být význam TEXTU 1 zachován.)

- A) „To já sama, baví ji to,“ odpověděla Nausika.
B) „To ona sama, baví ji to,“ odpověděla Nausika.
C) „To já sama, baví mě to,“ odpověděla Nausika.
D) „To ona sama, baví mě to,“ odpověděla Nausika.

6) Rozhodněte o každém z následujících úseků TEXTU 1, zda se v něm vyskytuje příslovečné určení místa.

- A) proletěl nad rybářskou vesničkou sokol ANO NE
B) jak přemetem přeskakuje divokou kozu ANO NE
C) když se vesničané modlili u společného oltáře ANO NE
D) jestli bohové nepošlou zprava nějakou opravu ANO NE

7) Která z následujících vět obsahuje pravopisnou chybu?

- A) Kapky deště vytrvale bubnovaly na okenní tabule.
B) Jeho neustálé dotazy mě připravily o drahocenný čas.
C) Naše farma se od počátku zabývala hlavně rostlinnou výrobou.
D) Ochránci přírody zachránili několik opuštěných tulenních mláďat.